

L'arquebisbat de Barcelona, ben tranquil sobre les seves immatriculacions

Dc, 24/10/2018 per Catalunya Religió

(Jordi Llisterra-CR) L'arquebisbat de Barcelona dorm ben tranquil pel que fa al procés que ha seguit els darrers anys immatriculant diversos immobles que fins ara no estaven inscrits al Registre de la Propietat. En concret entre 1998 i 2014 va realitzar 51 immatriculacions, la majoria corresponents a temples que clarament havia posseït de manera pacífica i pública durant segles. Els exemples són la Catedral de Barcelona, les basíliques de la Mercè, de Santa Maria del Mar, del Pi i dels màrtirs Sants Just i Pastor, o la mateixa seu del bisbat.

Aquest dimecres ho han explicat en una concorreguda trobada amb periodistes. **Antoni Matabosch**, delegat d'economia de l'arquebisbat del 2005 fins fa pocs mesos, ha explicat en detall el procés.

137 anys sense registrar però en propietat

Hi ha dos punts de l'argumentari diferents. Un és el tema del procés seguit per tots els bisbats de l'Estat per registrar les seves propietats que ja [s'ha explicat](#) diverses vegades. La propietat privada d'immobles ha existit des de fa segles, però fins al 1861 no es crea el Registre de la Propietat. En aquell moment, per facilitar el procés, l'administració decideix que els temples de culte quedin fora del registre. Tot i ser-ne propietaris, l'església no registra cap dels seu béns històrics. Només es van anar registrant al llarg dels anys els temples de nova construcció o altres tipus de propietats que reben o adquireixen les parròquies i els bisbats.

Des de 1861, passen governs liberals i conservadors, dues repúbliques i dues dictadures i diverses dècades de democràcia constitucional i ningú modifica aquest ordenament. 137 anys fins que el govern **Aznar** decideix que els temples també es puguin registrar. Per fer-ho s'habilita a l'Església a poder immatricular per certificació, és a dir, que l'Església certifica la seva propietat amb els documents

que té disponibles i un registrador de la propietat vàlida que la inscripció és legítima i que no hi ha cap altre demanda sobre la mateixa possessió. Aquest procés es va tancar el 2015. Per tant, tot i que ara el Govern espanyol es planteja revisar-la, també va estar vigent durant els anys del govern **Zapatero**.

En aquest punt, Matabosch ha remarcat especialment que “inscriure en el registre no vol dir adquirir la propietat”. La propietat ja existia i s’ha hagut de demostrar davant del registre, que el primer que ha de comprovar és que no hi ha cap altre propietari.

Immatricular no vol dir adquirir, sinó registrar per primera vegada una propietat. Per això, Matabosch ha insistit en el fet que “que hàgim immatriculat molt, no vol que hàgim robat molt”. Per exemple, la seu de l’arquebisbat de Barcelona -tot i que no estava registrada, ningú dubtava que fos del bisbat-, s’ha immatriculat amb un contracte de compra datat l’any 1078.

51 immatriculacions

L’altre punt és el que ha fet concretament l’arquebisbat de Barcelona. En aquest cas el nombre total d’immatriculacions són menys dels que es podria suposar, sobretot perquè el territori és principalment zona urbana. En total han estat 51 immatriculacions que inclouen 133 immobles. Això és perquè en molts casos les esglésies inclouen solars o edificis annexes com la rectoria que s’inscriuen com a propietats separades. “És com registrar el pis i el pàrquing, és una compra en el mateix edifici però dues propietats diferents”, ha posat com a exemple Matabosch.

A més de les principals esglésies de centre de la ciutat, en la llista també hi ha algunes parròquies històriques de barris com Sant Joan i Santa Maria de Gràcia, Sant Miquel del Port, Santa Maria de Sants, Santa Maria del Taulat o Sant Vicenç de Sarrià. També hi ha les parròquies principals d’altres poblacions com Santa Maria de Badalona, Santa Maria de Cornellà, Sant Josep de Mataró, o les de Sant Isidre, Sant Joan Evangelista i Santa Eulàlia de l’Hospitalet de Llobregat.

Només deu de les immatriculacions que s’han fet al territori de l’arquebisbat de Barcelona afecten propietats rurals. Són ermites del Maresme que el bisbat n’ha pogut demostrar la propietat. Però en altres 16 casos s’ha preferit no immatricular propietats on podien haver-hi dubtes tot i l’ús secular que en feia l’Església. Matabosch ha explicat que “s’ha prioritzat l’ús per sobre de la propietat” i s’ha acordat amb els propietaris de la finca poder-hi accedir i celebrar el culte en festes senyalades.

L’Església ens roba

Des de l’arquebisbat de Barcelona [insisteixen](#) que per a totes les propietats que s’han inscrit han seguit un procés de documentació exhaustiu. Per això, durant els anys que ha durat el procés s’ha consultat el cadastre, l’arxiu diocesà, arxius municipals i altres fonts històriques. També hi ha com a font documental l’inventari que van fer l’Estat espanyol i la Santa Seu el 1861 per definir les propietats de l’Església després de les desamortitzacions de 1835 i 1851.

En la trobada amb la premsa, ha aparegut el dubte sobre què havien fet altres bisbats i si havien seguit un procés tan meticulós, especialment en el cas [denunciat](#) per Unió de Pagesos a Vic. Una resposta que l’arquebisbat de Barcelona no pot donar però creu que s’han seguit els mateixos criteris.

També s'ha plantejat la idea que s'ha estès aquests mesos assegurant que amb aquest sistema l'Església s'ha apropiat de propietats que eren de tots. Matabosch ha discutit clarament aquest concepte: “de qui ha de ser propietat un temple si no és propietat de l'Església? És més del poble perquè sigui de l'Ajuntament?”. La pregunta que també ha fet és si els temples catòlics han de dependre, per exemple, de l'alcalde de Barcelona o del de Badalona.

També ha remarcat que els temples els han mantingut col·lectivament les comunitats cristianes i que avui qui els obren i els hi donen vida són les mateixes comunitats. “L'Església són les comunitats cristianes, no són propietats personals d'un bisbe o d'un rector”, ha afegit.

En aquest sentit també ha insistit que “els béns de l'Església són béns de domini privat al servei de tots”. En canvi, Matabosch ha aclarit que els béns de domini públic són els rius, les costes o els carrers, que no poden [registrar-se](#) com a propietat de ningú. Però un immoble no és mai de domini públic, sempre té un propietari, sigui una administració, una entitat o un particular.

Finalment Matabosch ha aclarit que si bé per motius històrics hi ha hagut un procediment extraordinari amb el sistema d'immatricular per certificació, “els temples els haguéssim inscrit igual sense aquest procediment extraordinari”. De fet, encara es pot fer avui com qualsevol propietari que tingui documentació d'una propietat no registrada o que pugui demostra el seu ús pacífic i sense cap reclamació durant trenta anys.

Sembla doncs que l'Església no ha robat res. Alhora, qualsevol propietari que cregui que s'ha immatriculat un bé que li correspon pot reclamar-lo. En el seu moment el [bisbat de Vic](#) i ara també Barcelona asseguruen que no tenen cap inconvenient a estudiar qualsevol reclamació legítima: “Si ens hem equivocat, parlem-ne”. Tampoc s'ha [amagat](#) res perquè quan es registra una propietat ningú està obligat a donar-hi publicitat. A més, queda anotat en un registre de domini públic que tothom pot consultar. Les dades que es demanen a l'Església estan, ara sí de manera oficial, en un registre públic.

“Parturient montes, nascetur ridiculus mus”, és la conclusió de Matabosch sobre aquesta polèmica. Pariran les muntanyes i en naixerà un esquifit ratolí.